

Anne Birthe, Abbe, Hans Petter og Hufsa har startet dagens treningsøkt

Førerhundtrener: Krevende og meningsfullt

Tekst og foto: Laila Sognnaes Østhagen

En fleksibel, morsom, givende, men også en veldig krevende jobb. Slik beskriver førerhundtrener Anne Birthe Dahle jobben sin.

Abbe og Hufsa går med raske labber bortover fortauet midt i Oslo by, med hver sin førerhundtrener bak seg. Den ene er nybegynner, den andre en veteran. For det er bare en måned siden Anne Birthe begynte å trene med Abbe. Likevel ser det ikke ut som om Abbe har gjort annet der han går raskt avgårde bak veteranen Hufsa. Hufsa er trent av Hans Petter Gamborg og er nå klar for jobben som førerhund. Men en veteran tar gjerne en arbeidsøkt sammen med en novise. Anne Birthe og Hans Petter synes også det er fint å kunne jobbe sammen. For det kan av og til være en litt ensom jobb av å være førerhundtrener: Kun fire førerhundtrener jobber per dags dato for Blindforbundet. Det er med andre ord ikke en lett jobb å få. Man blir ansatt som aspirant og går i lære i tre år før man uteksamineres som førerhundtrener. Det lyses ut etter førerhundtreneraspiranter ved behov. Sist gang var i 2003.

Hund døgnet rundt

Du legger heller ikke jobben fra deg om kvelden som førerhundtrener. Jobben sover nemlig i

ditt eget hjem, siden blivende førerhunder bor sammen med trenerne sine.

- Vi har mellom tre og fem hunder av gangen som vi skal trene. Akkurat nå har jeg to som jeg nylig har begynt å jobbe med i tillegg har jeg to egne fra før av, forteller Anne Birthe.

Så da går det i hund. Døgnet rundt. Men hva sier familien til det?

- Hundene er hos forverte sine i helgene og ved behov. Men det er klart at hele familien må være glad i hund i og med at de bor hos oss. Både Anne Birthe og jeg har også barn, men det at vi har mulighet til å jobbe når vi vil gir også mange fordeler, sier Hans Petter.

Begge er enige at jobben krever at man må være svært strukturert og tåle å jobbe mye alene.

Å jobbe fram en førerhund

Det er ikke hvem som helst som blir førerhund, hundene blir testet når de er 15 måneder gamle.

- Ved denne testingen finner vi ut at rundt halvparten av hundene ikke egner seg til å bli førerhunder. De som består testen skal gjennom et treningsprogram som varer fra seks til åtte måneder.

Hundene skal gjennom miljøtrening i både skog og i by, lære ulike lydighetskommandoer og førerhundtekniske kommandoer: 25 til 30 kommandoer skal kunne før godkjenningssprøven.

- Det er en krevende prosess å trene opp en førerhund. Vi jobber for at hunden skal bli selvstendig, samtidig som den skal høre på brukeren. Hunden må være sosial, men ikke for sosial. Den skal registrere, men ikke la seg distrahere. Vi jobber hele tiden mot hundens instinkt. Så det er et arbeid med hårfine balanse ganger.

Men når den intense perioden er over, og hunden har blitt godkjent av et godkjent av faglig utvalg for førerhundspørsmål (representerer NAV) skal både hund og trener på samtreningssammen med brukeren. Etter dette er bestått blir de en godkjent ekvipasje, forteller Hans Petter.

- Blindforbundet leverer hunder til hele landet. Det vi si at vi må dra ulike steder i landet for å følge opp brukeren i den første tiden, sier Hans Petter. Han legger til at brukeren når som helst kan at kontakt med dem ved behov.

God på mennesker

En førerhundtrener skal ikke bare være hundekjenner. Man skal også kunne jobbe med mennesker. Mennesker som ofte er i en sårbar situasjon.

- Man må like å jobbe tett med mennesker. Vi jobber mye sammen med brukeren. Noen har hatt førerhund før, andre er kanskje i en ny og

Det er tid for lek i parken. Anne Birthe og Hans Petter har tatt av selene til hundene.

sårbar situasjon, sier Anne Birthe.

De møter brukeren tidlig i prosessen med å utdanne hunden.

- Vi velger hund til brukeren. Når vi har valgt hund, spesialiseres den til brukeren. Noen har for eksempel epilepsianfall. Da skal hunden være trent slik at den tåler et slikt anfall. Andre trenger hjelp til å plukke opp ting. Da trenes hunden til å apportere, forteller Hans Petter.

En førerhundtrener jobber lenge og tett med både med hund og bruker. Noe som kan være tøft når jobben med en ekvipasje er over.

- Vi er jo forberedt på dette. Og tanken på om at hunden skal jobbe for noen som trenger den, veier opp for et trist farvel. Vi vet at hundene vil få stor betydning for den personen de skal hjelpe. Det er en veldig rørende prosess, selv etter å ha levert 25 hunder.

Arbeid og lek

Hans Petter og Hufsa har gått over en fotgjengerovergang. Hufsa har ventet til det ble grønt lys, fått kommandoer, utført kommandoer, og hun har passert en trailer som sto midt på fortauskanten. Det går som det skal. Så setter Hans Petter på seg bind for øynene, og endrer gange og kroppsspråk.

- Dette er noe hunden skal tåle. Brukeren vil ha både en annen måte å si kommandoene på, og de har et annet kroppsspråk enn det vi trener har. Hunden skal kunne forholde seg til det. Vi trener ser og kan kontrollere omgivelsene. Men vi må hele tiden tenke på at brukeren ikke gjør det. Derfor må hunden være selvstendig nok til å ta avgjørelser på egen hånd samtidig

Anne Birthe med Abbe, som hun har trent en måneds tid.

Med skjerm for øynene endrer Hans Petter kroppsspråk. Det må Hufsa tåle.

som den skal ta i mot kommandoer, forteller Anne Birthe.

Så sneier hodet til Hans Petter oppi noen flagrende plasttrimler som varsler om rasfare. Det er det eneste Hufsa ikke kan hjelpe han med. Den oversikten har hun ikke, de henger for høyt. Hans Petter tåler fint å få noen plasttrimler i ansiktet, men de tar hindringen på nytt og Hufsa passerer slik at Hans Petter går klar av strimlene. Og mens de fire går nedover trafikkerte Bogstadveien, er det mange som både ser på dem, gir dem plass, men noen har også lyst til å hilse på hundene. Det kan være utfordrende.

- Vi opplever ofte, og spesielt fra voksne, at

de ikke skjønner at hunden skal være i fred når den har sele på og jobber. Noen sier også stakkars hundene som må jobbe hele tiden. Men dette er noe hundene liker. Og de er jo ikke på jobb hele tiden. De er kanskje effektivt på jobb i rundt en og en halv time i døgnet. De hviler mye og leker, akkurat som andre hunder.

Og nå er de nede i parken. Hufsa og Abba får av seg selen. Og det er lek, tissing, logring, snusing. De gjør akkurat det som andre hunder gjør. Men de er litt mer enn andre hunder. De er snart godkjente førerhunder, trent av godkjente førerhundtrenerne. Og fortsatt er det mer igjen av arbeidsdagen til både to- og firbente. Eller kanskje er den over? Kanskje tar de en arbeidsøkt til kvelden. Det bestemmer de jo helt selv.

Energy

EKSTRA ENERGI VED FYSISK AKTIVITET

Til voksne hunder i forbindelse med moderat til intensiv fysisk aktivitet

- Høyt energiinnhold – raskt energi til hunden
- Antioksidanter – beskytter mot frie radikaler
- 250 kcal per pose

HØYERE

yttevne med kosttillskuddet ENERGY

ROYAL CANIN

www.royalcanin.no

